

ZAPISNIK

sa 06. Sastanka Privrednog savjeta Grada Zenica

Sastanak je održan 12.04.2017. godine s početkom u 13:00 u Maloj Sali zgrade gradske uprave Grada Zenica (II sprat).

Spisak prisutnih u prilogu (potpisna lista). Sastanku nisu prisustvovali: Mirsad Heleg, Jusuf Duraković, Damir Begić, Emira Šahmanija, Henry Tjahjoko.

Dnevni red sastanka:

- Pozdravna riječ gradonačelnika (pojašnjenje razloga organizovanja sastanka) i uvodna riječ predstavnika projekta EU ProLocal
- Dosadašnje pripremne aktivnosti, plan rada i očekivani rezultati sastanka
- Pregled predloženih poboljšanja (na osnovu nalaza samoprocjene primjene Evropskog Akta o malom biznisu (SBA))
- Diskusija o predležnim poboljšanjima
- Izbor prioriternih poboljšanja

Ad. 1.

Gradonačelnik Fuad Kasumović, u svojstvu Predsjedavajućeg, je u uvodnom obraćanju pozdravio sve prisutne. Kazao je da je svrha sastanka da se sa privrednicima definišu pravci zajedničkog djelovanja, s ciljem unapređenja poslovnog ambijenta u Gradu Zenica. Napomenuo je da je prethodnih nekoliko mjeseci radila se i završila samoprocjena kapaciteta gradske uprave i Agencije ZEDA u kontekstu primjene Evropskog akta o malim i srednjim preduzecima. Proces je vođen od strane EU PRO LOCAL projekta, a uz pomoc konsultanata Agencije EDA. Pripremljena je lista potencijalnih oblasti u kojima je potrebno napraviti određene intervencije, a u svrhu poboljšanja poslovnog ambijenta. Iz tog razloga smo organizovali sjednicu Privrednog savjeta, u proširenom sastavu, kako bi dobili kvalitetne sugestije poslovne zajednice. Istaknuo je da je ovo samo jedna od aktivnosti koje gradska uprava realizuje u okviru BFC certifikacije Grada Zenice, a koji ima za cilj poboljšanje javno-privatnog dijaloga. Nakon toga, riječe je predao moderatoru Zdravku Miović, direktoru Agencije za razvoj preduzeća- EDA.

Ad. 2.

Sastanak je održan u sklopu aktivnosti na unapređenju poslovnog okruženja kroz lokalnu primjenu Evropskog Akta o malom biznisu (SBA). Prethodne aktivnosti obuhvatale su samoprocjenu stanja poslovnog okruženja u Zenici sa aspekta primjene SBA i prethodnu selekciju izvodljivih poboljšanja, uzimajući u obzir resurse kojima Grad i Program EU ProLocal raspolaže. Glavni cilj sastanka je bio da se odabere 3-5 poboljšanja, koja privrednici ocjenjuju važnijim za njihovo poslovanje i privredu Zenice u cjelini. Sastanak je održan kao tematska sjednica Privrednog savjeta Zenice, kojom je predsjedavao Gradonačelnik Fuad Kasumović, uz moderaciju Zdravka Miovića. U radu Privrednog savjeta aktivno je učestvovao i gospodin Biju Nair, generalni direktor kompanije ArcelorMittal Zenica. Sastanak je održan je 12.04.2017. godine u vremenu od 13:00 do 14:45.

Ad. 3.

Sadržajnu osnovu za sastanak predstavljala je lista potencijalnih poboljšanja, pripremljena od strane gradskog tima za samoprocjenu, uz podršku Programa EU ProLocal i dostavljena učesnicima uz poziv na sastanak. Lista je uključivala sljedeća poboljšanja:

Ciljana podrška razvoju preduzetništva	Ciljana podrška za firme koje rastu i/ili izvoze	Poslovno okruženje i privlačenje investitora	Pretpostavke
<i>Podržati uvođenje poduzetničkog učenja (kao predmeta) u srednje škole i fakultete (cilj: formiranje poduzetničkih vještina kod srednjoškolaca i studenata)</i>	<i>Podržati zajedničke inicijative poduzeća i univerziteta za podsticanje inovacija i poboljšanje konkurentnosti (cilj: postizanje veće dodatne vrijednosti za poduzeća)</i>	<i>Unaprijediti i uskladiti usluge koje ZEDA i Gradska pružaju za MSP i investitore (informacione, operativne, poslovne, promotivne, strateške, projektne...), kako bi privreda Zenice ostvarivala veće prihode, veći izvoz, veću dodatnu vrijednost i zapošljavanje</i>	<i>Unaprijediti baze podataka i analize privrede u Gradskoj upravi i u Agenciji ZEDA (praćenje trendova po ciljnim grupama LER-a za potrebe finansijskom programiranja mjera podrške; definisanje specifičnih problema i nedostataka firmi radi kreiranja ciljane podrške; napredne analize za pripremu projekata prema fondovima EU)</i>
	<i>Uvesti instrumente finansijske podrške za MSP (subvencija kamate, kreditno-garantni fond) usklađeno sa podrškom sa nivoa ZE-DO kantona (cilj: ubrzavanje i povećanje investicija MSP, sa podizanjem tehnološkog nivoa)</i>	<i>Uspostaviti E-biznis platformu</i>	<i>Unaprijediti i uskladiti instrumente koje ZEDA i Gradska uprava koriste za istraživanje i zadovoljavanje potreba malih i srednjih poduzeća (MSP) i investitora (analize konkurentnosti, lanaca vrijednosti, barometar poslovnog okruženja, zadovoljstvo uslugama i dr), sa ciljem bržeg pokretanja novih usluga, projekata podrške za MSP i novih investicija</i>
	<i>Osigurati kontinuirano usklađivanje obrazovnih profila, programa i vještina radne snage prema aktuelnim i perspektivnim potrebama privrede (iskoristiti BFC i projekat LEP/ILO), sa ciljem osiguranja kvalitetne radne snage za MSP, sa praktičnim vještinama i pozitivnim odnosom prema radu</i>	<i>Unaprijediti usluge pružanja informacija za MSP i investitore - Uspostaviti Biznis centra pri Agenciji ZEDA (sistem usluga poslovne podrške za firme na jednom javno dostupnom, fizičkom, mjestu)</i>	<i>Ojačati organizacione i kadrovske kapacitete Gradske uprave u pogledu upravljanja integriranim lokalnim razvojem, sa akcentom na ekonomski razvoj (cilj: stalno usklađivanje ekonomskih, socijalnih i okolišnih aspekata razvoja Zenice, uz aktivno uključivanje MSP-a)</i>
	<i>Proširiti i poboljšati podršku malim i srednjim poduzećima za sajamske nastupe u zemlji i inostranstvu (cilj: bolja promocija zeničkih firmi na domaćem i međun. tržištu)</i>	<i>Pojednostaviti i ubrzati procese i objediniti usluge koje se odnose na investiranje (one stop shop)</i>	<i>Formalizovati i pojačati rad Privrenog savjeta kao oblik redovnog dijaloga između privrednika i lokalnih institucija (cilj: kontinuitet poboljšanja poslovnog okruženja, osiguranje uticaja privrednika na izbor infrastr. i razvojnih prioriteta)</i>
			<i>Podržati poboljšanja rada Udruženja privrednika i saradnje sa kantonalnim udruženjem (cilj: bolja saradnja među privrednicima i sa Gradskom i Kantonalnom upravom)</i>

Ad. 4.

Nakon kratke uvodne prezentacije, učesnici su diskutovali o predloženoj listi potencijalnih poboljšanja. U diskusiji su istaknuti sljedeći prioriteti i problemi:

- Ekonomskim i ukupnim razvojem Zenice treba upravljati putem kvantifikovanih ciljeva, definisanih na osnovu prethodno urađene SWOT analize i konkurentskih prednosti;
- Privredi Zenice neophodno je formiranje Centra za obuke i prekvalifikacije prema potražnji firmi (možda pri Institutu ili uz uključivanje Instituta);
- Jedan od prioriteta treba da bude i znatno veće uključivanje lokalnih firmi u lanac snabdijevanja kompanije ArcelorMittal Zenica;
- Potrebno je posvetiti veću pažnju promociji zeničkih proizvoda u zemlji i u regionu;
- Treba ubrzano rješavati probleme u Poslovnoj zoni Pečuj, te olakšati i ubrzati gradnju na poslovnim lokacijama;
- Treba organizovati tematske sastanke sa školama u Zenici;
- Nivo privrednih investicija u Zenici je nizak i treba proučiti kako se može povećati.

Gradonačelnik Kasumović je informisao članove Privrednog savjeta o započetim aktivnostima na formiranju poslovnih zona „Zenica jug“ i „Zenica sjever“.

U pogledu predloženih poboljšanja, nije bilo primjedbi u smislu suvišnosti ili neutemeljenosti nekog od poboljšanja sa liste. Za većinu poboljšanja je rečeno da bi bila potrebna i korisna, a privrednici su dodali i sljedeća moguća poboljšanja na listu za određivanje prioriteta:

- Uspostaviti Centar za obuke i prekvalifikacije;
- Formirati nove poslovne zone;
- Promovisati proizvode iz Zenice u zemlji i regionu;
- Smaniti administrativne procedure i finansijska opterećenja za preduzeća i preduzetnike.

Ad. 5.

Nakon diskusije, pristupilo se izboru prioriteta poboljšanja, tako da je svaki učesnik iz privatnog sektora mogao da odabere najviše po tri poboljšanja koja ocjenjuje kao prioriteta u domenima ciljane podrške (prve tri kolone na prethodnoj listi) i najmanje po jedno poboljšanje u domenu pretpostavki (posljednja kolona na listi).

Rezultati glasanja i diskusije predstavljeni su u sljedećoj tabeli:

Poboljšanje:	Broj glasova:	Rang prioriteta:
Formirati nove poslovne zone	8	I (Poslovno okruženje i privlačenje investitora)
Osigurati kontinuirano usklađivanje obrazovanih profila, programa i vještina radne snage prema potražnji firmi	7	I (Ciljana podrška za firme koje rastu/izvoze)
Uspostaviti Centar za obuke i prekvalifikacije	6	II (Ciljana podrška za firme koje rastu/izvoze)
Smanjiti administrativne procedure i finansijska opterećenja za preduzeća i preduzetnike	6	II (Ciljana podrška za firme koje rastu/izvoze)
Formalizovati i pojačati rad Privrednog savjeta	5	I (Pretpostavke)
Unaprijediti baze podataka i analize privrede u Gradskoj upravi i Agenciji ZEDA	4	II (Pretpostavke)
Uvesti instrumente finansijske podrške za MSP	3	III

		(Ciljana podrška za firme koje rastu/izvoze)
Podržati poboljšanja rada Udruženja privrednika i saradnje sa kantonalnim udruženjem	3	III (Pretpostavke)
Unaprijediti i uskladiti usluge koje ZEDA i Grad pružaju za MSP i investitore	2	II (Poslovno okruženje i privlačenje investitora)
Promovisati proizvode iz Zenice u zemlji i regionu	2	III (Ciljana podrška za firme koje rastu/izvoze)

Prioriteti su prikazani po grupama *ciljane podrške* i *pretpostavki* za pružanje podrške.

Zaključci

Ukoliko se uzmu u obzir ukupan broj dodijeljenih glasova i raspored glasova/prioriteta po grupama ciljane podrške i pretpostavki, onda bi preliminarna lista potencijalnih poboljšanja za razradu akcionih planova izgledala ovako:

1. *Formirati nove poslovne zone;*
2. *Osigurati kontinuirano usklađivanje obrazovanih profila, programa i vještina radne snage prema potražnji firmi;*
3. *Uspostaviti Centar za obuke i prekvalifikacije, ili*
4. *Smanjiti administrativne procedure i finansijska opterećenja za preduzeća;*
5. *Formalizovati i pojačati rad Privrednog savjeta;*
6. *Unaprijediti baze podataka i analize privrede u Gradskoj upravi i Agenciji ZEDA;*
7. *Unaprijediti i uskladiti usluge koje ZEDA i Grad pružaju za MSP i investitore.*

S obzirom na ograničenje da se, u ovoj fazi, podrži razrada tri akciona plana, preporučuje se da gradski tim izabere po jedan prioritet za svaku odabranu grupu *ciljane podrške*, uključujući i *pretpostavke*. To znači izbor između sljedećih opcija:

<i>Formiranje novih poslovnih zona</i>	ili	<i>Unapređivanje i usklađivanje usluga koje ZEDA i Grad pružaju za MSP i investitore</i>
<i>Osigurati kontinuirano usklađivanje obrazovanih profila, programa i vještina radne snage prema potražnji firmi</i>	ili	<i>Uspostaviti Centar za obuke i prekvalifikacije</i>
		ili
		<i>Smanjiti administrativne procedure i finansijska opterećenja za preduzeća i preduzetnike</i>
<i>Formalizovati i pojačati rad Privrednog savjeta</i>	ili	<i>Unaprijediti baze podataka i analize privrede u Gradskoj upravi i Agenciji ZEDA</i>

Pri odlučivanju o ovom izboru treba uzeti u obzir i to da li je neko od ovih poboljšanja već obuhvaćeno podrškom u okviru nekog drugog projekta (npr. ILO LEP, UNDP, BFC i sl.), te izvodivost poboljšanja i atraktivnost za kandidovanje prema grant sredstvima programa EU ProLocal.

Prioritet *Osigurati kontinuirano usklađivanje obrazovanih profila, programa i vještina radne snage prema potražnji firmi* spada među kompleksne i zahtjevne intervencije, koje traže projektni pristup. Slično je i sa prioritetom *Uspostaviti Centar za obuke i prekvalifikacije*. Pošto se grad Zenica ne nalazi među odobrenim projektima za lokalna partnerstva za zapošljavanje (ILO LEP) onda se jedan od ova dva prioriteta, ili oba zajedno, u vidu integrisanog projekta, mogu kandidovati za grant sredstva programa EU ProLocal.

Ostali potencijalni prioriteti nisu takvog obima i kompleksnosti da bi projektni pristup bio neophodan. Za njihovo iniciranje i izvođenje dovoljno je da se pripreme kvalitetni akcioni planovi. Projektni pristup bi bio neophodan ukoliko bi se objedinila dva potencijalna prioriteta, kao što su *Unapređivanje i usklađivanje usluga koje ZEDA i Grad pružaju za MSP i investitore* i *Unaprijediti baze podataka i analize*

privrede u Gradskoj upravi i Agenciji ZEDA, koji imaju neke zajedničke aktivnosti. Takav projekat bi takođe bio pogodan za razradu i kandidovanje za grant sredstva programa EU ProLocal, naročito ukoliko bi uključio i aktivnosti na Unaprijeđivanju i usklađivanju instrumenata koje ZEDA i Gradska uprava koriste za istraživanje i zadovoljavanje potreba malih i srednjih poduzeća (MSP) i investitora, kao srodnog potencijalnog poboljšanja.